

Yayın Tarihi: 28 Şubat 2024 10:00

Sayı: 53534

Dış Ticaret İstatistikleri, Ocak 2024

İllere göre dış ticaret istatistikleri 2002 yılından beri Türkiye İstatistik Kurumu tarafından üretilmekte ve yayımlanmaktadır. Özellikle valilikler, yerel yönetimler, kalkınma ajansları, yerel düzeydeki iş çevreleri ve sivil toplum kuruluşları tarafından araştırma ve raporlarda yoğun olarak kullanılan veriler konusunda kullanıcıların geri bildirimlerinden, illerin fiili durumunu daha iyi yansıtan verilere ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Bu nedenle, Türkiye İstatistik Kurumu, Ticaret Bakanlığı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı işbirliği ile 2023 yılı başından itibaren yürütülen faaliyet iline göre ihracat verilerinin üretilmesine yönelik çalışmalar tamamlandı.

Bu bağlamda, üretilen yeni veriler, Dış Ticaret İstatistikleri Ocak 2024 haber bülteniyle birlikte yayımlanmaya başladı. Faaliyet iline göre ihracat verilerine istatistiksel tablolarda yer verilmektedir. Konuyla ilgili detaylı metodolojik açıklamalar bülten ekinde yer almaktadır.

Ocak ayında genel ticaret sistemine göre ihracat %3,5 arttı, ithalat %22,0 azaldı

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2024 yılı Ocak ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %3,5 artarak 19 milyar 991 milyon dolar, ithalat %22,0 azalarak 26 milyar 218 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Aylara göre dış ticaret, Ocak 2024

		(Milyon ABD \$)						
Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak	2023	19 312		33 601		- 14 290		57,5
	2024	19 991	3,5	26 218	-22,0	- 6 227	-56,4	76,2

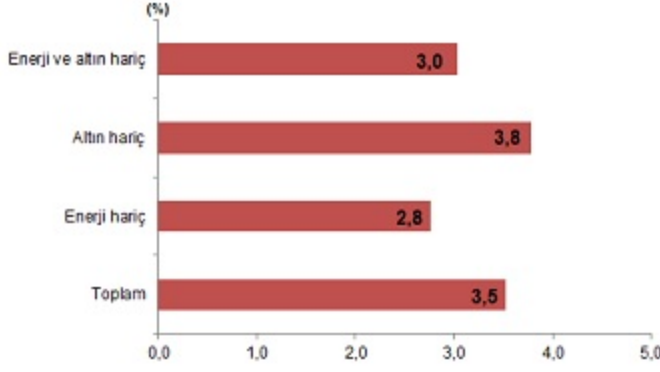
Ocak ayında enerji ürünleri ve altın hariç ihracat %3,0 arttı, ithalat %6,2 azaldı

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat, 2024 Ocak ayında %3,0 artarak 18 milyar 44 milyon dolardan, 18 milyar 592 milyon dolara yükseldi.

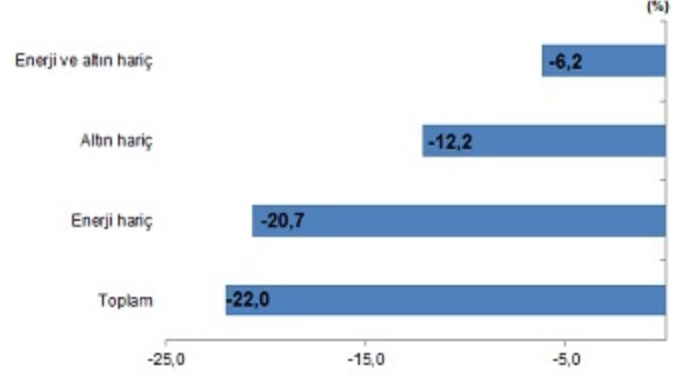
Ocak ayında enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ithalat %6,2 azalarak 19 milyar 886 milyon dolardan, 18 milyar 660 milyon dolara geriledi.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı Ocak ayında 68 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi %1,8 azalarak 37 milyar 251 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı %99,6 oldu.

İhracat gelişim hızı, Ocak 2024

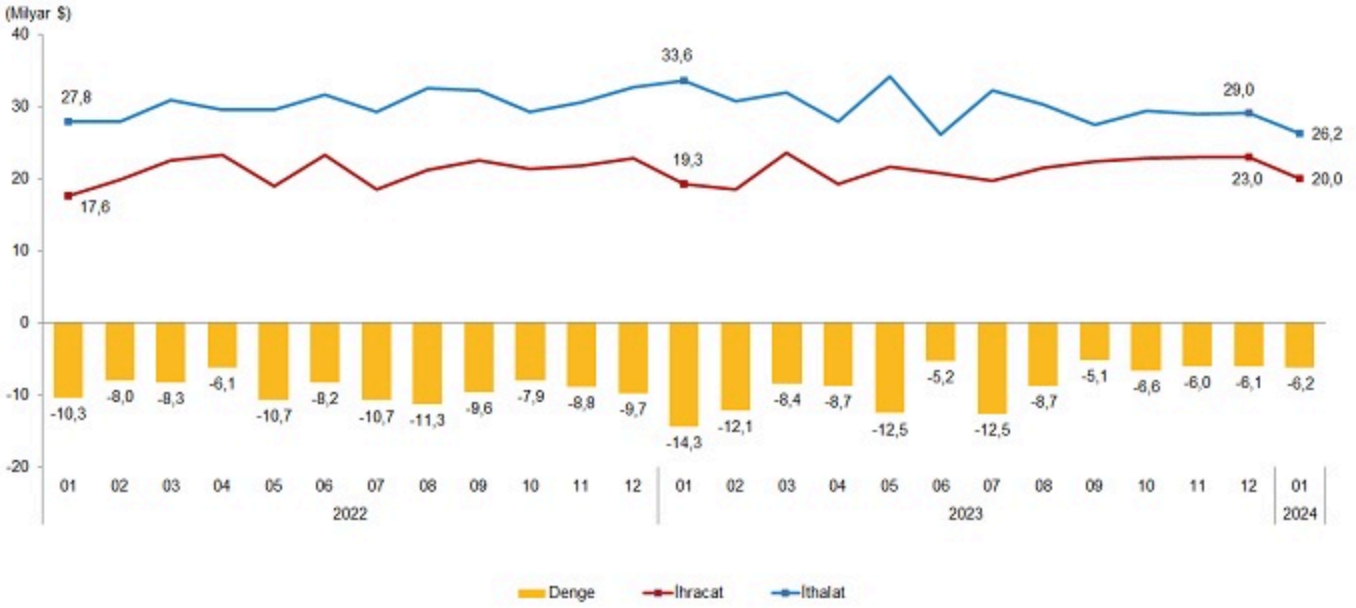
İthalat gelişim hızı, Ocak 2024

Dış ticaret açığı Ocak ayında %56,4 azaldı

Ocak ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %56,4 azalarak 14 milyar 290 milyon dolardan, 6 milyar 227 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Ocak ayında %57,5 iken, 2024 Ocak ayında %76,2'ye yükseldi.

İhracat, ithalat ve dış ticaret dengesi, Ocak 2024

Ocak ayında imalat sanayinin toplam ihracattaki payı %93,0 oldu

Ekonomik faaliyetlere göre ihracatta, 2024 Ocak ayında imalat sanayinin payı %93,0, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %5,0, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı %1,5 oldu.

Ocak ayında ara mallarının toplam ithalattaki payı %73,2 oldu

Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre ithalatta, 2024 Ocak ayında ara mallarının payı %73,2, sermaye mallarının payı %14,0 ve tüketim mallarının payı %12,6 oldu.

Sektörlere göre dış ticaret, Ocak 2024

(Milyon ABD \$)

Sektörler	Ocak				Değişim (%)
	2023		2024		
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
ISIC Rev.4 İhracat (FOB)					
Toplam	19 312	100,0	19 991	100,0	3,5
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	813	4,2	990	5,0	21,9
Madencilik ve taşocakçılığı	313	1,6	307	1,5	-1,8
İmalat	18 075	93,6	18 589	93,0	2,8
Diğer	111	0,6	104	0,5	-6,1
BEC İthalat (CIF)					
Toplam	33 601	100,0	26 218	100,0	-22,0
Sermaye (yatırım) malları	3 684	11,0	3 677	14,0	-0,2
Ara (ham madde) malları	26 972	80,3	19 193	73,2	-28,8
Tüketim malları	2 910	8,7	3 306	12,6	13,6
Diğer	35	0,1	43	0,2	21,7

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

ISIC: Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması

BEC: Geniş Ekonomik Grupların Sınıflaması

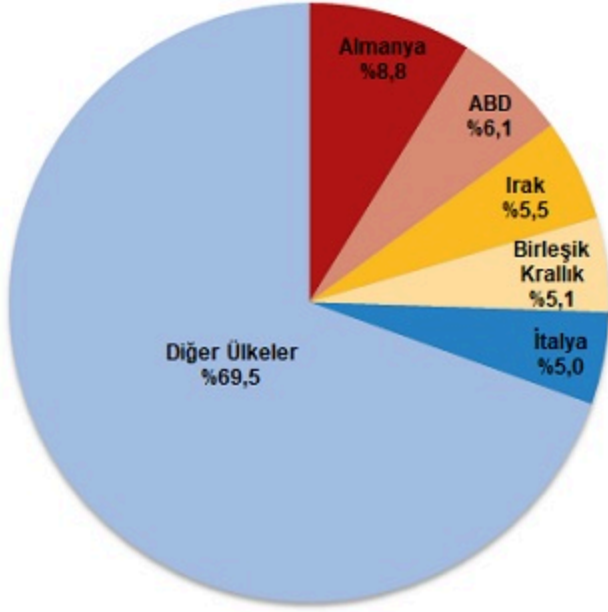
Ocak ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Ocak ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 762 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 224 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 97 milyon dolar ile Irak, 1 milyar 22 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 999 milyon dolar ile İtalya takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %30,5'ini oluşturdu.

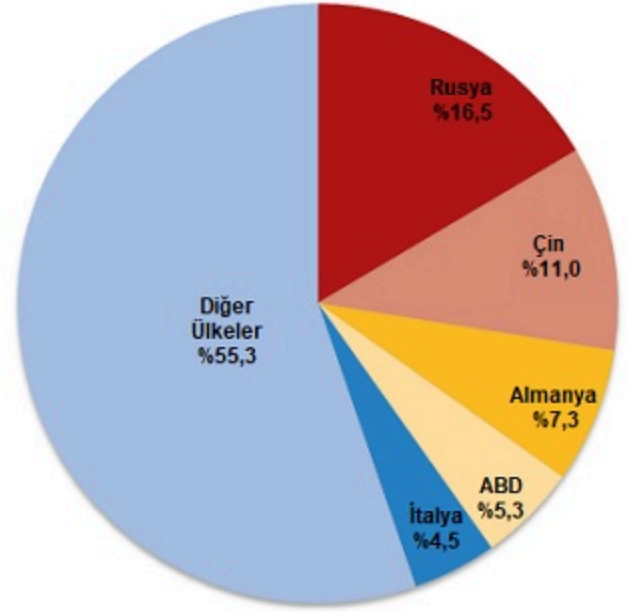
İthalatta ilk sırayı Rusya Federasyonu aldı

İthalatta Rusya Federasyonu ilk sırayı aldı. Ocak ayında Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 4 milyar 324 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 2 milyar 893 milyon dolar ile Çin, 1 milyar 918 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 402 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 187 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %44,7'sini oluşturdu.

Ülkelere göre ihracat, Ocak 2024

Ülkelere göre ithalat, Ocak 2024

Grafikteki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ihracat %5,1 azaldı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2024 Ocak ayında bir önceki aya göre ihracat %5,1, ithalat %4,8 azaldı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2024 yılı Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %0,4 artarken, ithalat %23,6 azaldı.

Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %3,5 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.4 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Ocak ayında ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %93,0'dır. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,5'dir.

Ocak ayında imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %75,3'tür. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %11,7'dir.

Teknoloji yoğunluğuna göre imalat sanayi ürünleri dış ticareti, Ocak 2024

(Milyon ABD \$)

Teknoloji yoğunluđu	Ocak				
	2023		2024		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
İhracat (FOB)					
Toplam imalat sanayi	18 075	100,0	18 589	100,0	2,8
Yüksek teknoloji ürünler	554	3,1	643	3,5	16,0
Orta yüksek teknoloji ürünler	6 675	36,9	6 775	36,4	1,5
Orta düşük teknoloji ürünler	4 915	27,2	5 053	27,2	2,8
Düşük teknoloji ürünler	5 931	32,8	6 119	32,9	3,2
İthalat (CIF)					
Toplam imalat sanayi	24 725	100,0	19 743	100,0	-20,2
Yüksek teknoloji ürünler	2 471	10,0	2 313	11,7	-6,4
Orta yüksek teknoloji ürünler	8 865	35,9	8 609	43,6	-2,9
Orta düşük teknoloji ürünler	10 761	43,5	6 405	32,4	-40,5
Düşük teknoloji ürünler	2 629	10,6	2 416	12,2	-8,1

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürün Grupları Sınıflaması Eurostat tarafından NACE Rev.2 sınıflaması baz alınarak hazırlanmış, ISIC Rev.4 sınıflamasına uyarlanmıştır.

Özel ticaret sistemine göre ihracat 2024 yılı Ocak ayında 17 milyar 928 milyon dolar oldu

Özel ticaret sistemine göre, 2024 yılı Ocak ayında, ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %2,5 artarak 17 milyar 928 milyon dolar, ithalat %22,1 azalarak 24 milyar 809 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak ayında dış ticaret açığı %52,0 azalarak 14 milyar 344 milyon dolardan, 6 milyar 880 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Ocak ayında %54,9 iken, 2024 Ocak ayında %72,3'e yükseldi.

Özel ticaret sistemine göre dış ticaret, Ocak 2024

(Milyon ABD \$)

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak	2023	17 494		31 838		- 14 344		54,9
	2024	17 928	2,5	24 809	-22,1	- 6 880	-52,0	72,3

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi 29 Mart 2024'tür.

AÇIKLAMALAR

Dış ticaret istatistikleri genel ticaret sistemi ve özel ticaret sistemi olmak üzere iki farklı ticaret sistemine göre hesaplanmaktadır. Genel ticaret sisteminde, bir ülkenin ekonomik alanına giren ve ekonomik alanından çıkan mallar kapsamaktadır. Bu sistemde, ülkenin ekonomik alanını oluşturan serbest bölgeler, gümrük antrepoları ve serbest dolaşım alanına giren veya bu alanlardan çıkan mallar hesaplamalara katılmaktadır. Özel ticaret sisteminde ise, gümrük antrepoları ve serbest bölgeler istatistiklerde yer almamakta, sadece ülkenin serbest dolaşım alanına giren ve bu alandan çıkan mallar kapsamaktadır.

Bu bağlamda, Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle üretilen dış ticaret istatistiklerinin ödemeler dengesi ve ulusal hesaplar gibi ekonomik istatistiklerde yapılan revizyonlara uyumlu hale getirilmesi amacıyla, Ocak 2020'den itibaren ayrıntılı olarak genel ticaret sistemine göre yayımlanmaktadır. Özel ticaret sistemine göre dış ticaret istatistiklerine ise bülten ve ekinde özet olarak yer verilmektedir.